

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringsproposition med förslag till lagar om ändring av 12 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda samt 11 § i lagen om allmänna språkexamina

Inledning

Enligt statsminister Orpos regerings programmet ska regeringen införa avgiftsfrihet för de språkexamina som bevisar kunskaper i finska och svenska och som utgör ett krav för statsförvaltningens personal. I denna proposition föreslås det att högsta nivån av de språkexamina för statsförvaltningen samt de allmänna språkexamina i finska och svenska ska vara avgiftsfria.

Bakgrund

I nationalspråkstrategin, som godkändes som statsrådets principbeslut i december 2021, nämns att administrativa reformer har lett till att finska har blivit det dominerande språket inom de flesta statliga myndigheter. Detta är en av faktorerna som har bidragit till att kunskaperna i svenska inom förvaltningen har försämrats. Reformerna har lett till en situation där behörighetskravet för tjänster i regel är utmärkta kunskaper i finska och nöjaktiga kunskaper i svenska. Personer som fått sin utbildning på svenska måste när de söker offentliga tjänster styrka sina kunskaper i finska genom en separat examen som kostar 454 euro. På personer med finskspråkig utbildning ställs inget motsvarande krav om att avlägga en separat språkexamen, eftersom de kan styrka de i statsförvaltningen behövliga nöjaktiga kunskaperna i svenska genom sina universitetsstudier. Kravet på att avlägga en separat examen, samt examens svårighetsgrad och kostnad för den, försätter finskspråkiga och svenskspråkiga i en ojämlig ställning. Detta kan leda till att personer som har svenska som modersmål inte söker sig till den offentliga förvaltningens tjänster. En särskild risk är att avläggande av språkexamen utgör ett hinder för unga svenskspråkiga personer i början av karriären att söka sig till statsförvaltningen.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att främja jämlikheten mellan finsk- och svenskspråkiga personer när de söker sig till statliga tjänster. Målet är att minska hindren för i synnerhet svenskspråkiga att söka sig till statsförvaltningen, eftersom de avgiftsfritt kan avlägga en examen som visar utmärkta kunskaper i finska och som i regel är behörighetsvillkor för tjänster inom statsförvaltningen.

Tidtabell

Vänligen sänd utlåtanden senast den 15 november 2023 i första hand via utlåtande.fi. Alternativt kan utlåtandet sändas direkt till undervisnings- och kulturministeriets registratorskontor på adressen registratorskontoret.ukm@gov.fi, varvid vi ber er nämna ärendets diarienummer VN/27802/2023.

Beredare

Beredningen av propositionen har utförts som tjänsteuppdrag vid undervisnings- och kulturministeriet i samarbete med justitieministeriet. För ytterligare information, vänligen kontakta regeringssekreterare Elisa Kotiniemi, tel. 0295 330 143.

Länkar:

<https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM031:00/2023>

<https://okm.fi/sv/projekt?tunnus=OKM031:00/2023>

Bilagor:

[Luonnos hallituksen esitykseksi kielitutkintojen maksuttomuudesta.pdf](#)

[Utkast till regeringsproposition med förslag till avgiftsfrihet för språkexamina.pdf](#)

Sändlista:

Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskus (SOLKI)
Opetushallitus
Svenska Finlands folkting
Valtiovarainministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lempinen Petri
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kotiniemi Elisa
Opetus- ja kulttuuriministeriö